Windmolens?
Op Lage Weide?

14 juni 2021

Buren van Lage Weide

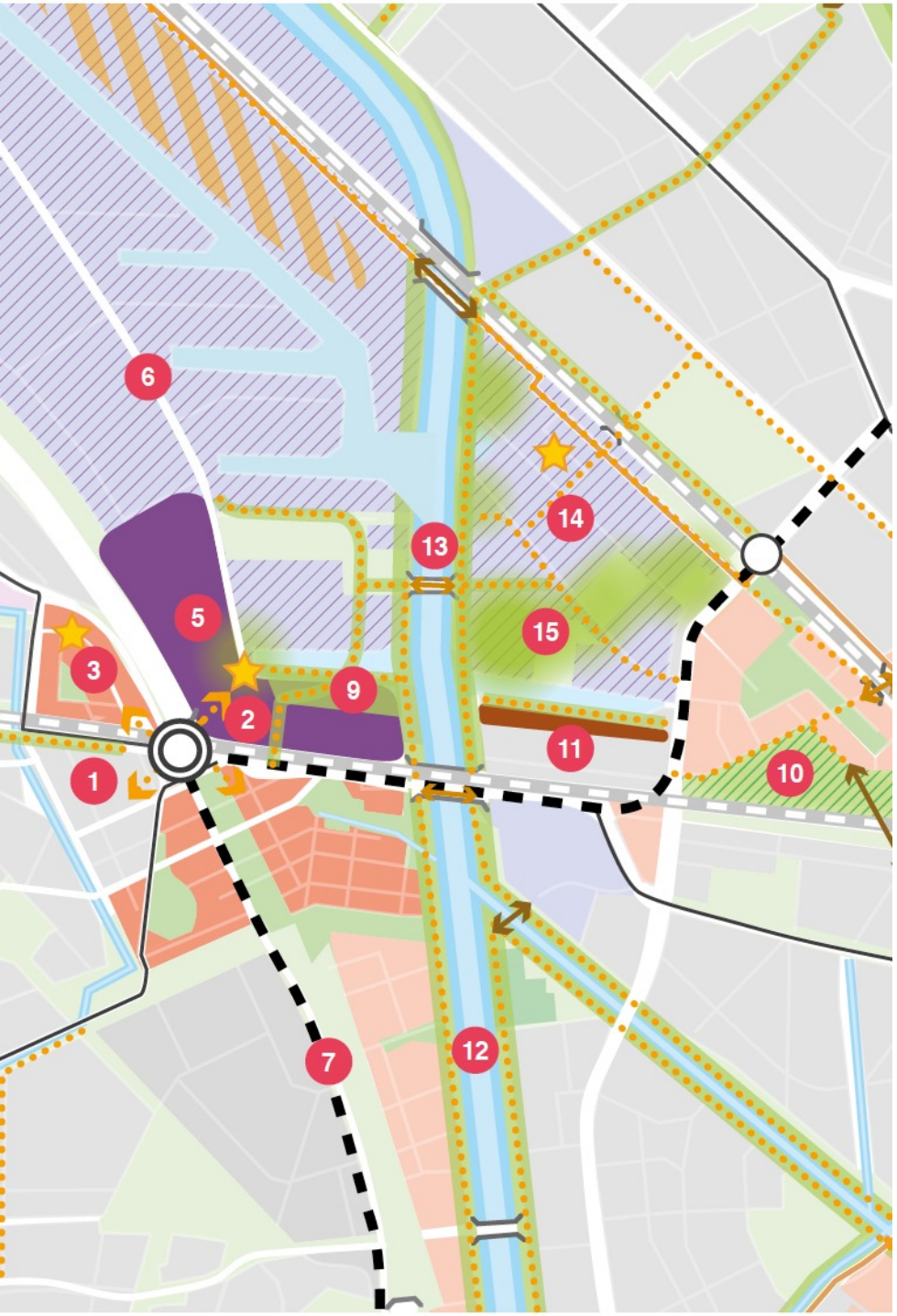

Lage Weide is geschrapt als locatie voor windmolens

Op 30 januari 2014 stemde de Utrechtse gemeenteraad met grote meerderheid tégen het plan om zes 150 meter hoge windmolens op Lage Weide te plaatsen. Gebrek aan draagvlak onder omwonenden, ondernemers, wijkraden en buurgemeente Stichtse Vecht was een belangrijke reden dat dit plan niet doorging, maar niet de enige!

Zo kwam vlak voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2014 een einde aan een slepend vraagstuk. Nota bene na ruim twee onzekere jaren voor omwonenden en na herhaalde oproepen aan politieke partijen om duidelijker te kiezen. Vervolgens schrapten ook de Provinciale Staten Lage Weide als locatie. In dat proces heeft Buren van Lage Weide zich namens duizenden omwonenden constructief en daadkrachtig geroerd.

In januari 2021 duikt Lage Weide weer op als ‘zoekgebied’, in meerdere stukken, bv de Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040. Waarom? Onder wiens verantwoordelijkheid gebeurt dit? Dat wilen kiezers weten.

Aan de hand van 10 punten leggen wij nogmaals uit waarom hoge windmolens in dichtbebouwd stedelijk gebied geen goed idee is.

Geen windmolens op Lage Weide in 10 punten

Buren van Lage Weide

1. Lage Weide ligt middenin de stad
2. De toekomst van Lage Weide is divers
3. Windmolens = geluidsoverlast
4. Gezondheidsschade is ernstig
5. Slagsschaduw is ook overlast
6. Woning- en vastgoedwaardes dalen behoorlijk
7. Waar zijn de alternatieven?
8. Met SDE-subsidies worden nut en effectiviteit van windmolens op land onvoldoende aangetoond
9. Ook windmolens zorgen voor vervuiling en natuurschade
10. Er is geen noodzaak

1

Lage Weide ligt middenin de stad

Utrecht is een fijne plek om te wonen. Meer dan 360.000 mensen waarderen de stad als plek om ***gezond*** te wonen, te werken en te leven. Dat is ook de nieuwe ambitie van deze stad.

De stad groeit hard. Er zijn de nodige uitdagingen om die in de toekomst voor alle groepen als fijne en gezonde plek te behouden.

Zoekgebied windmolens Lage Weide

Geografisch middelpunt van de stad in 2020

Utrechters willen echte duurzaamheid. Het plaatsen van mega-windmolens met tiphoogte van 240 meter en schadelijke neveneffecten staat haaks op de idee van een gezonde en leefbare toekomst die we met elkaar nastreven.

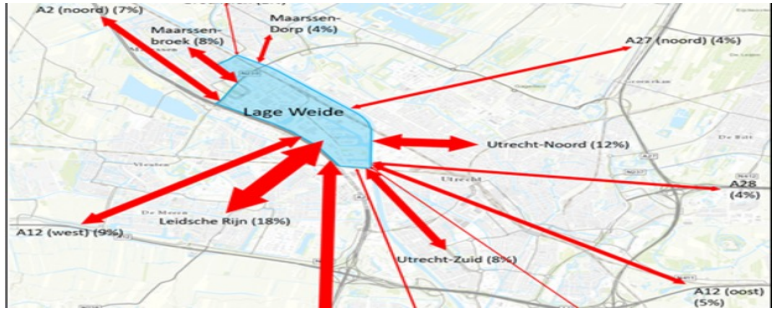

2

De toekomst van Lage Weide is divers

Lage Weide is in 2021 een terrein met kantoren en bedrijven dat ligt ingeklemd tussen de oude stad, het nieuwere Leidsche Rijn en gemeente Stichtste Vecht.

‘Oud’ en ‘nieuw’ groeien naar elkaar toe. In de komende jaren zal Lage Weide transformeren van bedrijventerrein naar een multifunctionele omgeving, naar nieuw middenpunt van de stad.

Hoge windmolens maken geen onderdeel uit van deze nieuwe, duurzamere leefomgeving.

3

Windmolens = geluidsoverlast

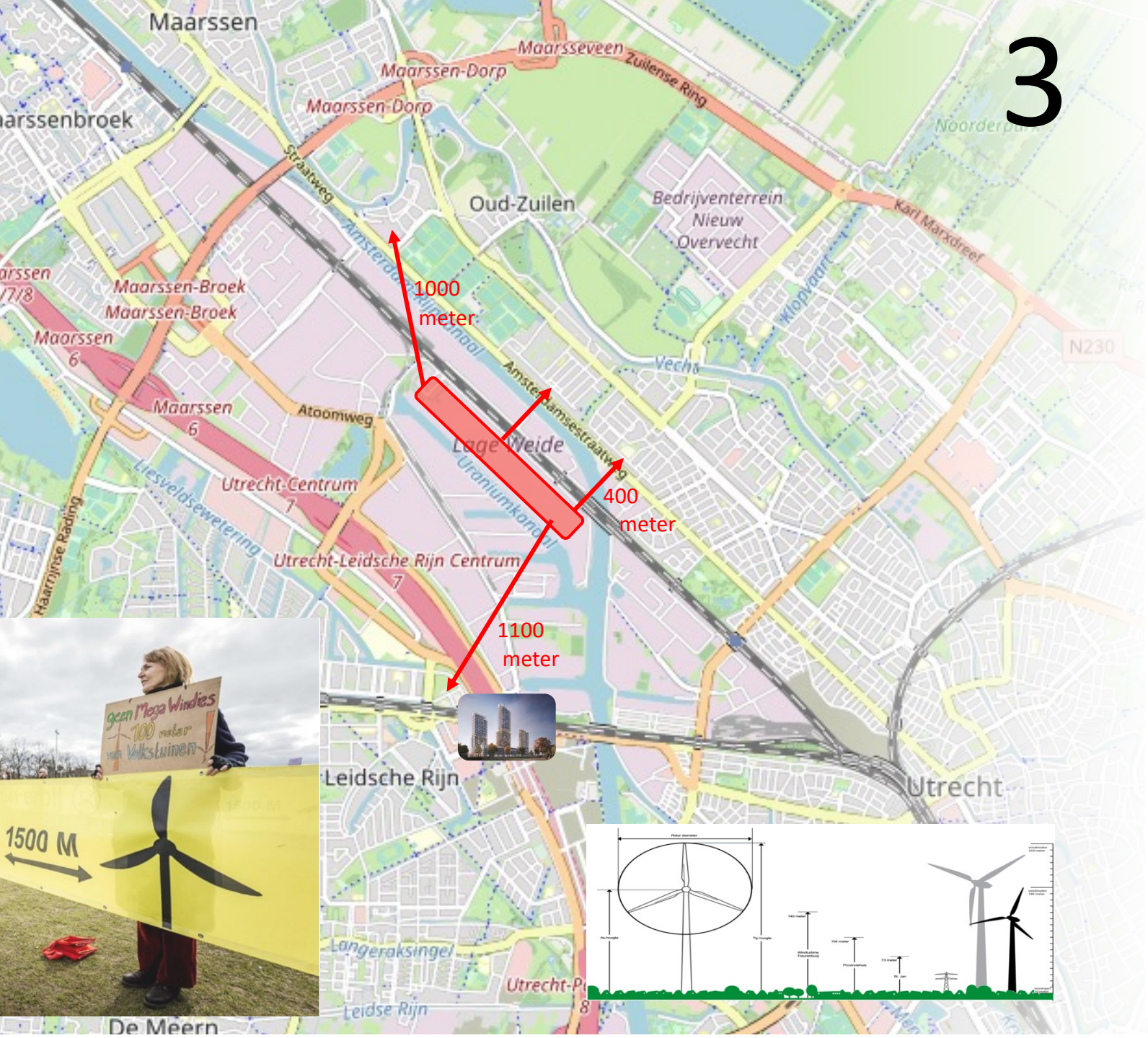

Nieuwe windmolens hebben een masthoogte van 165 en een tiphoogte van 240 meter. Zoevend, laag frequent geluid is storend en tot in huis te horen. Vooral ‘s nachts. Dit komt als centrale klacht naar voren: bv in Houten, de Hoekse Waard.

Lees de ervaringen, luister naar omwonenden. Het is verontrustend dat overheden in Nederland zulke gevolgenen blijven toestaan.

Onderzoekers zeggen dat een veilige afstand tussen molens en bewoond gebied minimaal 1500 m bedraagt. Of 10 keer de tiphoogte.

Zoekgebied windmolens Lage Weide

Afstand naar woonwijken

Bewoners rond Rijnenburg wijzen erop dat kritische geluidsrapporten uit 2018 en 2019 door het College van Utrecht worden gebagatelliseerd.

Alleen al in Zuilen, op 400 meter (!) afstand van de zoeklocatie, staan heel veel woningen. Wie wil de slaaprust van duizenden mensen verstoren met windmolens?

4 Gezondheidschade is ernstig

Dr. ir. Jan de Laat (LUMC) et al. concluderen na een systematische review van 300 studies dat blootstelling aan windturbines ernstige gevolgen kan hebben voor de gezondheid.

Geluidsoverlast en blootstelling aan laagfrequent geluid leiden bij veel omwonenden tot verhoogd stressniveau, slapeloosheid, concentratieverlies, verhoogde druk op de oren/hoofd, hoofdpijn, depressie en een verhoogde kans op hartinfarcten bij bestaande hartklachten.

Hun advies is om windturbines op minimaal 1500m afstand van woningen te plaatsen.

Audioloog Jan de Laat (LUMC) pleit voor een minimale afstand van windmolens van 10 keer de ashoogte

Ook huisartsen wijzen op gezondheidsrisico's:
Artsen uit Noord en Ijburg: windmolens dicht bij woongebied wel degelijk riskant

'Windmolens maken wel degelijk ziek', Sylvia van Manen, huisarts in Den Bosch

https://bit.ly/3uEUsxW .

Het RIVM gaf op 30 maart jl. toe dat onderzoek naar gezondheidseffecten ontoereikend is.

5

Slagschaduw is ook overlast

Waar windmolens verschijnen ontstaan problemen met slagschaduw.

Slagschaduw geeft het effect van een knipperende lamp en verschilt op basis van seizoen, zonstand en uur van de dag.

In de praktijk worden windmolens pas na klachten van omwonenden stilgezet, moderne systemen die de windmolen automatisch moeten stilzetten ten spijt.

Het plaatsen van minder windmolens draagt in de meeste gevallen niet bij aan een oplossing.

https://www.youtube.com/watch?v=LQCVX7NQ66M

6 Woning- en vastgoedwaardes dalen behoorlijk

Onderzoek van UvA en VU naar waarde van woningen toont een gemiddelde waarde-daling aan van 5%, in een straal van 2 km rond molens met tiphoogte vanaf 150 meter. Bij hogere molens neemt deze daling toe.

Voor Rijnenburg-Reierscop calculeert men een waarde-verlies van ruim €75 miljoen, rekening houdend met een eigen risico van 2%. Onderzoekers kunnen zich in die berekening vinden.

Voor Zuilen/Elinkwijk, Terwijde, Schepen-buurt, Lage Weide en Stichtse Vecht leidt elk plan tot hoge economische schadekosten gezien het aantal woningen en kantoren.
In 2014 is hier al uitgebreid op gewezen.

7

☀️ Waar zijn de alternatieven?

Het zonnige alternatief waarbij duurzame energie wordt opgewekt door zonnepanelen heeft in de hele stad potentie, zeker op overheidsgebouwen. Hoe staat het daarmee?

Bedrijven, de grootste energieverbruikers, blijven achter bij het verduurzamen van hun energiehuishouding. Hun bijdrage is 2% tov 7% door burgers, staat in een gemeenterapport. Naast een enkel groot initiatief op Lage Weide zijn veel bedrijfsdaken leeg. Waar bleef in de afgelopen 10 jaar *hét* zonnepanelen-alternatief voor Lage Weide?

Welk deel van de regionale energieopgave (RES) vullen overheden in met energiebesparingen?Welke plannen draagt Utrecht daarvoor aan?

Kiezers verwachten van politici inzicht in zinvolle duurzame alternatieven voor er zoekgebieden voor mega windmolens worden afgekondigd. Utrechters willen intelligent worden geïnformeerd, niet betutteld!

7a

☀️ Het alternatief van Rijnenburg

Buren van Rijnenburg & Reierscop hebben vroeg in het proces een zonnealternatief omarmd dat 230 ha zonne-energie (160 GWh) omvat. Dit plan kan in fases worden uitgevoerd, grondeigenaren hebben er oren naar. Bovendien is het plan niet ongunstig voor noodzakelijke woningbouw.

Het Utrechts college steunt nu een plan met 45 GWh aan windenergie (3x15 GWh) en 18 GWh aan zonne-energie (26 x 0,7 GWh). Dit levert slechts 63 GWh op. Onzeker is of dit tot een haalbare windmolenopstelling kan leiden.

Opnieuw zeggen burgers hier tegen college en raad dat er niet naar hen wordt geluisterd.

Met een te sturende rol van overheden loopt Nederland het risico dat burgers gedemotiveerd raken om bij te dragen aan klimaatdoelen. Zo wordt de energietransitie ondergraven.

8 Met SDE-subsidies worden nut en effectiviteit onvoldoende aangetoond

Lage Weide is een windluw gebied.

Er wordt nu onvoldoende aangetoond dat windmolens op land in windluwe gebieden rendabel zijn, ook met subsidie. Of opwegen tegen duurzame alternatieven.

Op Lage Weide is de windsnelheid op 200 meter hoogte gem. 6-7 meter per seconde. Met risico's van stilstand, etc. leidt dit tot onderproductie en zwakke business cases.

Het subsidiëren van windmolens in windluwe gebieden is verspild publiek geld.

Rapport: 'Vergelijkend onderzoek: Windturbinelocaties in wind- luwe en wind-rijke gebieden'

Lammergier in Noord-holland geraakt door wiek van windmolen, mei 2021

9

Ook windmolens zorgen voor vervuiling en natuurschade

De technische levensduur is vele malen langer dan de SDE subsidiegrens van 25 jaar. Daarna worden molens schroot.

Mega-windmolens moeten hun CO2-footprint terugverdienen. Dit duurt minimaal 1-2 jaar per windmolen.

Grote magneten in windmolens worden gemaakt van delfstoffen die bv. in China leiden tot ernstige milieuschade.

Energiecentrales schakelen fossiele noodstroomaggregaten bij in perioden van windluwte. Vaak, zegt Nuon.

Worden deze effecten in CO2-belasting serieus meegenomen bij besluiten?

In de Flora en Fauna-wet staat welke soorten beschermd moeten worden. Vanaf 2015 zijn windmolens hiervan vrijgesteld. Snapt u het nog?

Mensen zijn geen vogelvrije natuursoort!

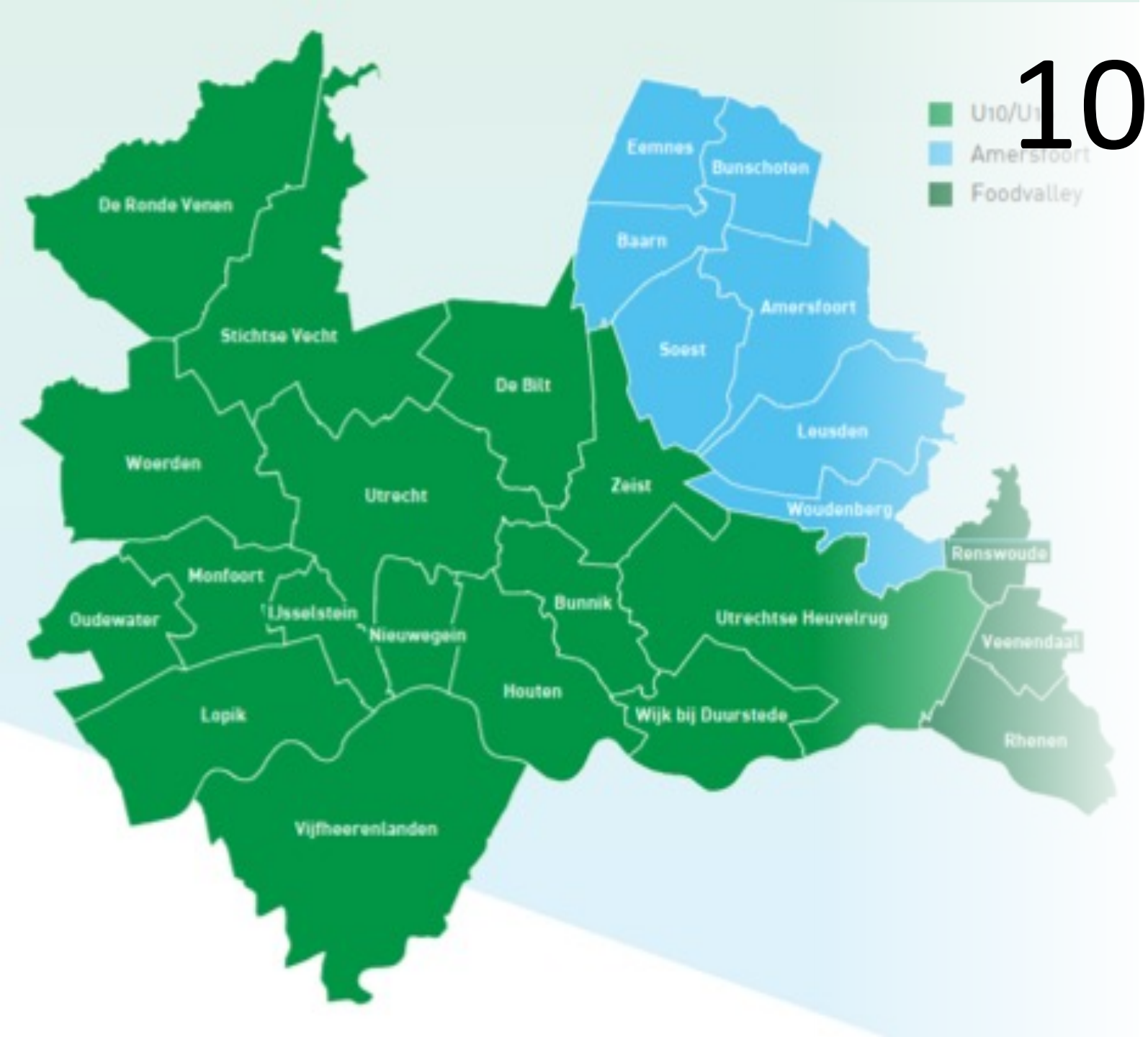

10 Er is geen Noodzaak

De Regio Utrecht (U16) bestaat uit 16 gemeentes. U16 heeft een concept voorstel ingediend voor 1,8 TWh, terwijl de eis uit de RES 1,2 TWh is, ofwel 50% meer dan opgelegd. Dit is onnodig, boven-proportioneel en uit kostenoogpunt onverstandig.

Windmolens zijn niet persé nodig. Met zon kun je al 1.2 TWh halen. Grootschalige windopwekking hoort op zee; in het landelijk klimaatakkoord wordt 60% van de duurzame energie op zee opgewekt. Dit gebeurt nagenoeg zonder subsidie en overlast. Dat is een betere keuze dan (fragmentarische) opwekking op land.

Het regiovoorstel bestaat uit 3 onderdelen: zon op dak van grote gebouwen (0.5 TWh) en 800 ha. zonnepark (0.6 TWh). Het onderdeel 45 grote windturbines (0,7 TWh) kan komen te vervallen want op 800 ha is met de huidige zonnepanelen 0,8 TWh te behalen.

Volgens ontwikkelaars van zonne-energieparken wordt de opbrengst van zonne-energie veelal te laag ingeschat. Men rekent tegenwoordig met 1 GWh per ha. Dit betekent dat er nu op 800 ha geen 0,6 TWh maar 0.8 TWh kan worden opgewekt.

De regio Utrecht kan alleen met zonne-energie, met een opbrengst van minimaal 1,1 TWh en maximaal 1,3 TWh, ruimschoots voldoen aan de proportionele RES bijdrage voor het klimaatakkoord.

Waarom gebeurt dat niet?

Tot slot…onze fijne, gezonde en leefbare stad

"Mijn voornaamste vraag is: in wat voor stad willen wij leven? Mijn antwoord is dat Utrecht een stad moet zijn die fijn is voor iedereen. Ik geloof erin dat we van de stad een gezonde en fijne plek kunnen maken.."
Wethouder Lot van Hooijdonk (Groen Links) op de gemeentesite

Gesprekken die wij tot dusver hadden met zittende raadsleden, en zeker de RIB in mei 2021 over zoekgebieden energie, leren iets anders. Bewoners, werknemers en ondernemers, kortom kiezers en hun wensen, staan niet op nummer 1 bij zittende politici en de voor hen werkende ambtenaren.

Raads Informatie Bijeenkomst (RIB) van 18 mei jl. (windmolens vanaf minuut 30:00)
Hoe de betrokken ambtenaar tegen raadsleden praat over Lage Weide en omliggende woonwijken, en bewoners als abstracte tegenstand wegzet, en vervolgens de Nieuwe Hollandse Waterlinie afvinkt, is een aanfluiting voor het begrip volksvertegenwoordiging. Bewoners en hun wensen leven kennelijk niet. De mens als natuursoort. Wat zij van 2011-2014 met kennis van zaken, zorg en inspanning hebben aangedragen is niet bij stilgestaan in de voorbereiding. Met welke alternatieven kunnen we de RES-bijdrage invullen: hoezo? Politieke voorkeuren, tactische doelen, wettelijke kaders en beleidsafwegingen, kortom abstracties, domineren gedachten en handelen.

Dit moet veranderen, Utrecht! Iedereen is voor duurzaamheid. Alle burgers zijn nodig voor klimaatdoelen. In 2014 heeft een meerderheid duidelijk gemaakt dat windmolens niet passen bij een fijne stad en een gezonde, leefbare woonomgeving. Achterhaald besluit? Dat zien we in maart 2022!